

Vaje ANA1 išrm 1.Letnik 2013/14

KAZALO

Kolokvij 2, IŠRM ANA1	
Petek 17.01.2014	
14 ¹⁵ – 16 ⁰⁰ 2.01	2
Rešitve	3

KOLOKVIJ 2, IŠRM ANA1
PETEK 17.01.2014
14¹⁵ – 16⁰⁰ 2.01

(1) [25] Dana je funkcija

$$f(x) = \begin{cases} \frac{e^x-1}{x} & ; x \neq 0 \\ c & ; x = 0 \end{cases}$$

- (a) Določi število c tako, da bo funkcija f zvezna.
(b) Ali je funkcija f zvezno odvedljiva (za izračunani c iz točke (a))?

(2) [25] Dana je funkcija $f(x) = \frac{\ln x}{\sqrt{x}}$. Določi definicijsko območje funkcije, ničle, obnašanje na robovih definicijskega območja, stacionarne točke, intervale naraščanja in padanja ter intervale konveksnosti in konkavnosti. S pomočjo teh podatkov skiciraj graf funkcije.

(3) [25] Naj bo f realna funkcija ene realne spremenljivke, dana implicitno z enačbo

$$f(x) = x + f(x)^3.$$

Izračunaj Taylorjev polinom reda 2 funkcije f , razvit okoli točke $a = 6$.

(4) [25] Funkcija dveh spremenljivk $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$ je dana s predpisom

$$f(x, y) = \frac{1}{x^2 + 2y^2 - 2x - 8y + 10}.$$

Poišči stacionarne točke funkcije f . S pomočjo drugih parcialnih odvodov ugotovi, v katerih točkah ima funkcija f lokalne ekstreme.

REŠITVE

- (1) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - 1}{x} = 1$, torej $c = 1$. Izračunamo odvod v $x = 0$:

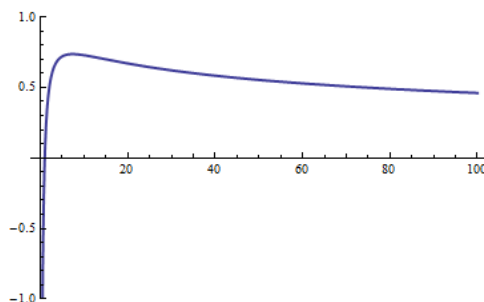
$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\frac{e^x - 1}{x} - 1}{x} = \dots = \frac{1}{2}$$

$f'(x) = \frac{xe^x - (e^2x - 1)}{x^2}$ in ker je

$$\lim_{x \rightarrow 0} f'(x) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{xe^x - (e^x - 1)}{x^2} = \dots = \frac{1}{2}$$

to pomeni, da je $f'(x)$ zvezna funkcija, i.e. f je zvezno odvedljiva.

- (2) Def. območje je $(0, \infty)$, ničla je pri $x = 1$. Velja $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln x}{\sqrt{x}} = -\infty$ ter s pomočjo L'Hospitala $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\ln x}{\sqrt{x}} = 0$. Odvod je $f'(x) = \frac{1}{x^{3/2}}(1 - 1/2 \ln x)$, kar pomeni, da je $x = e^2$ stacionarna točka, drugi odvod $f''(x) = \frac{1}{x^{5/2}}(-2 + 3/4 \ln x)$, prevoj je torej na $x = e^{8/3}$.



- (3) $f(6) = -2$ (dobimo še dve \mathbb{C} rešitvi). Odvajamo obe strani enačbe $f(x) = x + f(x)^3$, dobimo

$$f' = 1 + 3f^2 f' \Rightarrow f' = \frac{1}{1 - 3f^2} \Rightarrow f'(6) = -\frac{1}{11}.$$

zvezo $f' = \frac{1}{1 - 3f^2}$ odvajamo še enkrat in dobimo

$$f'' = -(1 - 3f^2)^{-2}(-6ff') \Rightarrow f'' = \frac{6ff'}{(1 - 3f^2)^2} \Rightarrow f''(6) = \frac{12}{11^3}$$

Rešitev

$$T_{3,f}(x) = -2 - \frac{1}{11}(x - 6) + \frac{6}{11^3}(x - 6)^2.$$

- (4) $f(x, y) = \frac{1}{x^2 + 2y^2 - 2x - 8y + 10}$,

$$f_x = \frac{2 - 2x}{(x^2 + 2y^2 - 2x - 8y + 10)^2} = \frac{2 - 2x}{(1 + (x - 1)^2 + (y - 2)^2)^2}$$

$$f_y = \frac{8 - 4y}{(x^2 + 2y^2 - 2x - 8y + 10)^2} = \frac{8 - 4y}{(1 + (x - 1)^2 + (y - 2)^2)^2}$$

Stacionarna točka je torej $x = 1$, $y = 2$. Izračunamo še druge odvode

$$f_{xx} = \frac{2(2-2x)^2}{(x^2 + 2y^2 - 2x - 8y + 10)^3} - \frac{2}{(x^2 + 2y^2 - 2x - 8y + 10)^2}$$

$$f_{xy} = \frac{2(2x-2)(4y-8)}{(x^2 + 2y^2 - 2x - 8y + 10)^3}$$

$$f_{yy} = \frac{2(4y-8)^2}{(x^2 + 2y^2 - 2x - 8y + 10)^3} - \frac{4}{(x^2 + 2y^2 - 2x - 8y + 10)^2}$$

Dobimo $f_{xx}(1,2) = -2$, $f_{xy}(1,2) = 0$ in $f_{yy}(1,2) = -4$, kar pomeni, da je točka $(1,2)$ lokalni maksimum.

